

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 122. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848213840/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

ikke Smaaating, den sluger, f. Eks. af Landbrugsprodukter, og udspyr af Kul. Og i havblaa Friskhed og fyrig Naturskønhed tager den ganske Vejret fra de flade og dvaske Vande ved Gravesend, hvor Indsejlingen sker til Englands Hovedstad.

Nordøst for Indløbet til Firth of Forth staar Fyrtaarnet *Bell Rock*; man passerer tæt forbi det, naar man kommer nordfra. Tilsyneladende vader det i Bølgerne, man ser ikke Revet, som det er bygget paa. Som Navnet fortæller, har der engang paa dette Sted til Advarsel for de Sofarende været anbragt en Klokke, der har klaget og sukket i Bølgeslaget. Nu er der paa Bell Rock en Sirene, der i Taage udsender dumpt brummende Signaler. For mange er dette den første, næsten truede, Velkomsthilsen fra Skotland. Man befinder sig paa stærkt befærdet Farvand. Her omkring løber alle Sejlruterne til Firth of Forth og Firth of Tay sammen. I 1799, da Fyrtaarnet endnu ikke var bygget, forliste i en eneste Storm 70 Skibe paa Bell Rock.

Men ikke ret langt fra dette dramatiske Sted aabner Fjorden sig, og man passerer den lille Ø *Isle of May*. Den svarer ganske til sit Navn, den er forhaabningsfuld grøn og bærer det første Bud om al den elysæiske Grønsvær, der venter En inde paa Land.

Skorstenene i *Methil* og *Kirckaldy* dukker op paa Fjordens Nordside. Men i Syd ses som en sidste Mindelse om vilde Klippekyster *Bass Rock*, en sort og raa Kegle af en Ø, der næsten kun er beboet af Havsuler. En af Skotlands første Apostle fandt et Tilflugtssted paa denne Klippe; et enligt Kapel fra den katolske Tid knejser endnu til hans Ære. Men Bass Rock har ogsaa været en Fæstning. Det var den sidste Plet af Storbritanniens Jord, der overgav sig til de nye Herrer, da den stolte og dumstædige Stuartske Kongestægt var blevet fordrevet fra sine britiske Riger. Paa Fastlandet lige indenfor ligger paa en stejl Klippe Ruinerne af *Tantallon Castle*. Det hele virker som en vældig Snaps af Historie og Naturpoesi. Men det er kun en enkelt af de mange romantiske Overdrivelser, som man Gang paa Gang støder paa i Skotland.

Man glider op ad Fjorden, den bliver mere og mere befærdet.

Byerne, Kulminerne og Skorstenene paa begge Sider bliver tættere og tættere. I Perspektivets Bund rejser *Forth Bridge* sig som et kæmpemæssigt, tredelt Spænde fra Kyst til Kyst.

Der er blevet sagt meget ondt om denne Bro, den er for længst degraderet fra sin Rang som Verdens største Bro, ja den er næsten blevet reduceret til et Uhyre fra Firserne og har nu kun Professor Vilhelm Wanscher til Ven. Men hvor den behersker, ja hvor den kroner denne pompøse Vandvej. Den er en Del af Landskabet, dens tre Buer er som tre Tinder. Ved *Rosyth*, inden for Broen, havde den engelske Flaade under Verdenskrigen en af sine vigtigste Stationer, og paa den store Red var det, at den tyske Højsøflaade indfandt sig, inden den førtes til sin sidste Ankerplads i *Scapa Flow* ved *Orknøerne*. Men naar en Super-Dreadnought gaar under *Forth Broen*, syner den ikke af ret meget. Og ak, Lille Bælts-Bro!

Inden man naar frem til *Forth Bridge*, drejer Skibet af mod Syd og gaar ind til *Leith*. Det er en almindelig britisk Havneby, en stor Kulhavn, sikkert ikke meget forskellig fra *Hull* eller *Newcastle*, med store Dokker, vældige Kulkraner, røgsværtede Granithuse og overnaturlige Bryggerheste i nonchalant Skridtgang foran store Vognlæs. Særlig skotske er dog de store Whiskylagre. De var under Verdenskrigen et taknemmeligt Maal for Zeppelinernes Bomber, de brændte saa festligt og overdaadigt.

I en mild og næsten uskyldig Modsætning til de sorte Kul og den krasse Whisky staar de mange danske Landbrugsprodukter, der bliver udlosset i *Leith*. Navnlig i *Albert Dock* ser man næsten altid danske Skibe. Det er et af Havnens travleste Bassiner, smukt anbragt vis-à-vis *Victoria Dock*. Idyllisk, men lidt vemodig, virker disse typiske Navne. De minder alt for meget om en svunden, optimistisk Tid, da Verdenshandelen gik for fuldt Orkester og ikke som nu blev spillet med Kontingenteringernes trange Sordin. Og dog! I gamle Dage saa man i *Leith* et usigelig kulstøvet Proletariat af udslidte Mænd, fulde Kvinder og lasede Børn. Verden maa trods alt være blevet bedre at leve i; nu træffer man næsten lutter rene Sixpencer.